

Lovforslag nr. L 205. Fremsat den 14. februar 1989 af Behnke (FP), Pia Dahl (FP), Glistrup (FP), Annette Just (FP), Poulsgaard (FP) og Ernst B. Schmidt (FP)

Forslag

til

Lov om reklamer i lokal-tv

§ 1. Lokale tv-stationer, der den 1. marts 1989 har godkendt sendetilladelse, kan fra og med den 1. marts 1989 begynde at sende reklamer i sendetiden.

Stk. 2. Lokale tv-stationer, der opnår godkendelse af sendetilladelse efter den 1. marts 1989, kan begynde at sende reklamer fra godkendelsestidspunktet.

§ 2. Reklamerne sendes efter samme regler som reklamer i lokalradio, jf. lov nr. 375 af 6. juli 1988, dog således at der ikke skal betales fondsafgift, jf. lov nr. 376 af 6. juli 1988.

§ 3. Vedtagelsen af ændringer i lovgivningen om reklamer i lokal-tv kan ikke medføre sanktioner over for de lokale tv-stationer, som med hjemmel i denne lov har sendt reklamer i tidsrummet mellem 1. marts 1989 og ikrafttræden af en ny lov.

F. t. l. om reklamer i lokal-tv

*Bemærkninger til lovforslaget**Almindelige bemærkninger*

Folketinget har længe nok holdt de lokale tv-stationer og tv-initiativer for nar. Derfor ønsker Fremskridtspartiet med dette lovforslag at få givet stationerne mulighed for at komme i gang den 1. marts 1989.

Regeringen har haft rigelig med tid til at lægge et lovforslag på Folketingets bord, og det kan kun være udtryk for manglende respekt for de lokale initiativer, at der ikke for længst er fremkommet et forslag.

I sommeren 1988 ønskede regeringen at få et forlig om indførelsen af reklamer i lokalradioerne. Det var regeringens ønske i den forbindelse at indføre en fond til opsamling af 10 pct. af reklameindtægterne i lokalradioerne. Dette fondsforlags skæbne henstod særdeles usikkert efter Folketingets 1. behandling (Folketingstidende 1987-88, 2. samling, spalte 618-656). Blandt andet Fremskridtspartiet var imod fondsstrukturen. Herefter indledte regeringen en række forhandlinger for at få Fremskridtspartiet til at stemme ja til fonden og dermed forbedre muligheden for vedtagelse af dette regeringsforslag. Resultatet blev et forlig, hvor regeringspartierne forpligtede sig til en række indrømmelser til Fremskridtspartiet.

Den vigtigste del af Fremskridtspartiets pris for at stemme for fondsforlaget var, at regeringspartierne forpligtede sig til at gå med til indførelse af reklamer i lokal-tv, nogle måneder efter at TV 2 var begyndt sin indkøring fra 1. oktober 1988. Helt præcist blev startdagen for reklamer i lokal-tv aftalt til at være *senest* 1. marts 1989.

Der blev herefter afgivet betænkning over forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirk-somhed, L 18, i Folketingets Kulturudvalg den 24. juni 1988. Hele betænkningen er optrykt som bilag til dette forslag.

Fra betænkningen er det værd at citere følgende fra selve betænkningsteksten: »Det er af ministeren tilkendegivet, at spørgsmålet om reklamer i lokal-tv vil blive taget op til behandling i begyndelsen af folketingsåret 1988-89 i sammenhæng med en revision

af TV 2-lovgivningen med henblik på lovmæssig afklaring af reklamer i lokal-tv senest 1. marts 1989.«

På det således foreliggende grundlag opfyldte Fremskridtspartiet sin forpligtelse til at stemme for fondsforlaget (spalte 1063), men forinden havde Fremskridtspartiets ordfører præciseret den indgåede aftale, idet han den 28. juni 1988 under 2. behandling udtalte: » . . . at vi under forhandlingerne med ministeren har fået tilsagn om, at lokal-tv også kan få ret til at bringe reklamer senest fra den 1. marts 1989. Det er beskrevet i betænkningen, og vi har så tillid til, at der, umiddelbart efter at Folketinget træder sammen i oktober, kommer et lovudspil fra ministeren, så også lokal-tv kan komme med, så lokal-tv kan få lov til at sælge reklamer og dermed også få lov til at få et seriøst indtægtsgrundlag. Vi har også forstået på ministeren, at lokal-tv ikke skal have nogen central fond, hvortil de lokale tv-stationer skal indbetale en indtægtsafgift, og det er vi selvfølgelig meget tilfredse med . . . « (spalte 948). Ordføreren konkluderede: »For at forbedre ministerens mulighed for at få de foreliggende forslag vedtaget har vi mod indrømmelser lovet at stemme for de foreliggende lovforslag også ved tredjebehandlingen.« (spalte 949).

For at der ikke skulle herske nogen som helst tvivl om fortolkningen af ovenstående ministertilsagn, afgav partierne Det Konservative Folkeparti, Venstre og Det Radikale Venstre et selvstændigt betænkning-bidrag, hvorfra følgende citat kan hentes: »Ministeren har tilkendegivet, at han vil rejse spørgsmålet i sammenhæng med en fremrykning af tidspunktet for revisionen af TV 2-loven med henblik på, at reklamer i lokal-tv gøres lovlige pr. 1. marts 1989.«

Efter at et flertal den 24. juni 1988 havde tiltrådt ovennævnte betænkning-bidrag-sudtalelser, herskede der ikke den mindste tvivl om følgende:

1. Regeringen ville *i begyndelsen* af folketingsåret 1988-89 fremkomme med det nødvendige lovgrundlag. Folketinget har den 3. februar 1989 endnu ikke set noget til dette forslag.

2. Lovforslaget skulle fremsættes således, at der kunne ske en lovgivning om reklamerne fra præcis den 1. marts 1989. Regeringen og dens partier har fle-

re gange forsøgt at tolke tilsagnet således, at et lovforslag blot skulle være fremsat inden den 1. marts 1989. Den fortolkning holder imidlertid ikke.

Folketinget og de lokale tv-initiativer er blevet holdt hen i over 7 måneder – det er ganske enkelt for dårligt.

Ikke mindst er det urimeligt over for de folk, der lokalt har handlet i tillid til betækningsbidraget og det folketingsflertal, som stod bag. Mange stationer har disponeret med lokaler, personale, udstyr og reklamekontrakter – alt sammen klar til brug fra 1. marts 1989.

I betænkningen fra den 24. juni 1988 skriver regeringspartierne da også: »Partierne har fundet det rimeligt allerede nu at give lokal-tv-stationerne denne melding, således at de får en fornuftig planlægningshorisont.«

Dette forslag går ikke på at pålægge regeringen at fremsætte et lovforslag i tilpas god tid til, at en lov om reklamer i lokal-tv kan være vedtaget inden den 1. marts 1989, eftersom det nuværende fremskredne tidspunkt i det hele taget er alt for sent i forhold til planlægningshorisonten for de lokale initiativer.

Forslaget skal derimod sikre, at disse folk ikke bliver holdt for nar, og at deres kræfter ikke har været spildte.

Kommunikationsministeren afgav løfte i Folketingets Kulturudvalg den 25. januar 1989 om, at lovforslaget ville komme » . . . i god tid inden 1. marts 1989 . . . «.

»God tid« er for længst overskredet. Dette forslag fremsættes også alt for sent i forhold til planlægningsansæendighed hos de lokale folk. Men Fremskridtspartiet havde – som de lokale tv-stationer – ventet, at regeringen ville holde ord og holde aftale.

Fremskridtspartiet håber, at vi med dette forslag og en hastebehandling i Folketinget kan nå at redde

nogle af stumperne, således at ikke alt for mange tv-projekter falder på jorden.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Med § 1 sikrer vi, at de stationer, som er i gang, de stationer, som har disponeret, ikke kommer i klemme. De skal kunne begynde at sende reklamer fra og med den 1. marts 1989.

Stationer, som har ventet for at se tiden lidt an, og som derfor ikke har en sendetilladelse i hus før efter 1. marts, skal efter stk. 2 have mulighed for også at sende reklamer, så blot fra deres respektive godkendelsestidspunkter.

Til § 2

Fremskridtspartiet så helst, at reklameadgangen i lokal-tv – såvel som i alle andre medier – blev helt fri. Men i erkendelse af, at Fremskridtspartiet er det eneste parti i Folketinget, som har denne frihedsholdning, og at der ikke er tid til lange forhandlinger om dette lovforslag, har forslagsstillerne valgt at henvise til reglerne for reklamer i lokalradioer, som disse blev vedtaget i juni 1988.

Dog skal lokal-tv ikke belastes med indbetalinger af 10 pct. eller andet til en fond, hvorfor denne bestemmelse fra lokalradioerne ikke er medtaget, jf. hermed juniforliget med regeringspartierne (spalte 948).

Til § 3

Når Folketinget på et senere tidspunkt – når regeringen får sig taget sammen til at fremkomme med et lovforslag – vil indføre et andet lovgrundlag end dette for reklamer i lokal-tv, så skal § 3 beskytte de stationer, som er begyndt at sende reklamer, således at de ikke kan blive udsat for sanktioner.

Betænkning afgivet af Kulturudvalget den 24. juni 1988

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed (Reklame i lokalradio m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til trafik- og kommunikationsministeren, som denne har besvaret dels skriftligt, dels i samråd. To af udvalgets spørgsmål og trafik- og kommunikationsministerens svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Udvalget har endvidere modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

Dansk Annoncørforening,
Det Danske Jazzcenter,
Distriktsbladenes Sammenslutning,
Højbjergens Lokalradio,
Provinsens Distriktsblade,
Radio Media,
Radio-Spot,
Lokalradioernes Reklamesalg og
Sammenslutningen for lokale radio- og TV-
stationer i Danmark.

Det er af ministeren tilkendegivet, at spørgsmålet om reklame i lokal-tv vil blive taget op til behandling i begyndelsen af folketingsåret 1988-89 i sammenhæng med en revision af TV 2-lovgivningen med henblik på lovmæssig afklaring af reklamer i lokal-tv senest 1. marts 1989.

Trafik- og kommunikationsministeren har endvidere over for udvalget oplyst, at Udvalget vedrørende Lokal Radio og TV har overvejet generelt at tage det habilitetsspørgsmål, der bl.a. vedrører aktive lokalradiofolks tilknytning til nævnene, op. Ministeren vil være indstillet på at se på forslag om supplerende regler på dette område eventuelt i form af en bekendtgørelse, hvis udvalget fremkommer med forslag

herom. Trafik- og kommunikationsministeren henviser i denne forbindelse til kapitel 2 om inhabilitet i forvaltningsloven. Særligt henvises der til § 3, stk. 1, nr. 3 og 5, hvorefter »den, der virker inden for den offentlige forvaltning, er inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis . . . vedkommende deltager i ledelsen af eller i øvrigt har tilknytning til et selskab, en forening eller en anden privat, juridisk person, der har særlig interesse i sagens udfald, . . . eller der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upar-tiskhed.«

Der er af nogle mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *mindretal* (Det Konservative Folkeparti, Venstres og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med det under nr. 2 stillede ændringsforslag.

Mindretallet udtaler i øvrigt, at det for regeringspartierne har været afgørende nu hurtigst at give nærradioerne et finansieringsgrundlag. Rimelige finansieringsmuligheder er efter vores opfattelse helt afgørende for at bevare den mangfoldighed på nærradioområdet, som vi mener bør være en bærende idé i nærradioordningen. Af samme grund har vi lagt stor vægt på at få en ordning igennem nu frem for at lade stationerne henslæbe yderligere mange måneder i uvished om deres økonomiske muligheder.

På baggrund af forårets drøftelser mellem de fleste af Folketingets partier har regeringsparti-

erne ønsket at imødekomme ønsket om at finde en måde at hjælpe økonomisk dårligt funderede stationer uden at indføre statsstøtte. Derfor støtter vi forslaget om en fond, bygget op på en afgift taget af hele en stations indtægtsgrundlag, dog således at man er sikret et vist minimum. Af principielle og praktiske grunde har vi fundet det rigtigst at tage en forholdsvis mindre afgift af hele indtægtsgrundlaget frem for en forholdsvis større procentdel kun af reklameindtægterne. Således mener vi også, at det er rimeligt, at også kommunale økonomiske tilskud skal svare afgift. Vi ønsker ikke at favorisere nogle finsieringsformer og dermed nogle stationstyper frem for andre.

For at understrege ønsket om, at nærradioerne skal være forankret i det lokale samfund, har vi ønsket at friholde individuelle medlems- og støtteforeningskontingenter fra at indgå i afgiftsberegningsgrundlaget.

Med henblik på at sikre TV 2 en økonomisk fornuftig start har regeringspartierne ønsket at udskyde spørgsmålet om reklamer i lokal tv. Ministeren har tilkendegivet, at han vil rejse spørgsmålet i sammenhæng med en fremrykning af tidspunktet for revisionen af TV 2-loven med henblik på, at reklamer i lokal-tv gøres lovlige pr. 1. marts 1989. Partierne har fundet det rimeligt allerede nu at give lokal-tv-stationerne denne melding, således at de får en fornuftig planlægningshorisont.

Under 1. behandling konstaterede regeringspartierne, at der var bred enighed i Folketinget om at ligestille dagblade og distriktsblade, når det gælder om at deltage i nærradiovirksomhed, hvorfor partierne er indstillet på at støtte det af Centrum-Demokraterne under nr. 2 stillede ændringsforslag.

Endelig ønsker partierne at fremhæve, at ministeren over for udvalget har tilkendegivet, at han, når loven er vedtaget, vil henstille til de lokale radionævn, at man under hensyntagen til det politiske flertal for at ophæve reklameforbudet ikke frem til lovens egentlige ikrafttræden pr. 1. august 1988 indleder nye sager mod stationer, der bringer reklamer.

Et andet mindretal (Socialdemokratiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1 og 2 stillede ændringsforslag.

Mindretallet ønsker at fremføre følgende:

Trafik- og kommunikationsministerens forslag om, at dagblade og efter Centrum-Demo-

kraternes ændringsforslag herom nu også distriktsblade skal kunne eje lokale radioer og TV, bryder med den kulturpolitiske målsætning, der hidtil har været med disse medier, og vil fremme en yderligere monopolstilling for dagspressen i lokalområdet.

Når dette lovforslag ses i sammenhæng med forslag til lov om Lokalradiofonden (L 32) vil dagspressen opnå en yderligere præferencestilling i forhold til uafhængige radio- og tv-stationer ved at kunne tilbyde kombinationsannonceringer og betjene avisannoncører i deres elektroniske medier som ekstraydelse. Det giver dagbladene store muligheder for at undgå afgifterne til fonden.

Et tredje mindretal (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det under nr. 1 stillede ændringsforslag. Mindretallet beklager, at det ikke er lykkedes at holde lokalradioer fri for reklamefinansiering samt at undgå, at dagblade og distriktsblade kan få selvstændige sendetiladelser. SF føler, at regeringen og dens samarbejdspartner, Fremskridtspartiet, med dette forslag ødelægger de oprindelige intentioner med lokalradioer, som var at åbne æteren for de lokale kulturelle interesser og kræfter og udvide »almindelige mennesker«s ytringsfrihed og ytringsmuligheder. I stedet får vi nu et gennemkommercialiseret lokalradionet, hvor det er erhvervslivets tarv og ikke kulturlivets, der spiller den afgørende rolle, og vi risikerer derudover, at dagblads- og distriktsbladsradioer monopoliserer medie billedet i lokalsamfundene.

Ud fra en sørgmodig erkendelse af, at der i Folketinget har vist sig et flertal for reklamefinansiering, også på lokalradioområdet, har SF med ændringsforslag til dette lovforslag og det dermed sammenhængende L 32 søgt at gøre lovforslagene lettere at leve med for de lokalradioer, der ikke ønsker reklamefinansiering, eller som ønsker fortsat at sende til et publikum, som ikke har erhvervslivets og dermed reklamebranchens interesse.

Et fjerde mindretal (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det under nr. 2 stillede ændringsforslag.

Mindretallet bemærker i øvrigt, at Fremskridtspartiet mener, at enhver skal have lov til

at drive lokalradiovirksomhed med eller uden reklame.

Det foreliggende lovforslag er imidlertid det bedst mulige i den foreliggende situation. Derfor vil Fremskridtspartiet stemme for lovforslaget, idet der henvises til de optrykte bilag.

Et femte mindretal (Centrum-Demokraternes medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til vedtagelse med de af mindretallet stillede ændringsforslag. Mindretallet henviser i øvrigt til bemærkningerne til ændringsforslagene.

Et sjette mindretal (Kristeligt Folkepartis medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling ved 2. behandling.

Ændringsforslag

Til § 1

Af et mindretal (S og SF):

1) Nr. 1 udgår.

Af et mindretal (CD), tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af SF og KRF):

2) I den under nr. 1 foreslåede affattelse af § 15 a, stk. 2, nr. 3, indsættes i 1. pkt. efter »dagblade«: »og distriktsblade«.

Af et mindretal (CD):

3) Det under nr. 3 foreslåede nye § 15 a, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Trafik- og kommunikationsministeren fastsætter regler for reklamernes indhold samt om behandlingen i et nævn af klagesager vedrørende reklamernes indhold.«

4) Det under nr. 3 foreslåede nye stk. 6 udgår.

Bemærkninger

Til nr. 1.

At give dagblade adgang til bestemmende indflydelse i selskaber, foreninger m.v., der driver lokalradiovirksomhed, betyder, at de kan skabe et stærkt monopol på den lokale og regionale information. Dette er helt i strid med de oprindelige intentioner med lokalradiovirksomhed, som skulle åbne for så mange og så forskelligartede ytringer som muligt. Lovfor-

slagets bestemmelser om, at offentligheden skal have adgang til at ytre sig i dagbladsradioer, er desuden så upræcise, at de næppe i praksis vil få nogen betydning. At dagblade ønsker at deltage i lokalradiovirksomhed, er helt naturligt. Men den mulighed har de ifølge den eksisterende lovgivning, og der er ingen som helst grund til at give dem lejlighed til at dominere mediebilledet og det kommercielle reklamemarked mere, end de gør det i forvejen mange steder i landet.

Til nr. 2

Hensigten med ændringsforslaget er at hindre konkurrenceforvridning mellem distriktsblade og dagblade.

Til nr. 3

Efter Centrum-Demokraternes opfattelse vil fastsættelsen af tidsmæssige regler for reklamer i lokalradio (6 minutter pr. time/10 pct.) være umulig at administrere.

Af ministerens svar på udvalgets spørgsmål nr. 7 og 8 fremgår det, at ordningen skal fungere gennem »en vis selvjustits i det enkelte område, både for så vidt angår radioerne indbyrdes og for så vidt angår annoncørerne«. Efter Centrum-Demokraternes opfattelse fører dette til »angiveri« mellem konkurrerende medier, hvilket er uacceptabelt.

Af svarene fremgår det endvidere, at man ikke »som udgangspunkt kan sikre ensartede sanktioner i tilfælde af overtrædelser«. Det vil sige, at det fortsat er den politiske sammensætning af de lokale nævn, der sætter grænserne for reklamerne og deres udbredelse. Heri ligger en klar konkurrenceforvridning mellem senderne.

Da det endvidere over for udvalget er blevet oplyst, at der er en tæt sammenhæng mellem antal reklamer og deres virkning, finder Centrum-Demokraterne, at reklamesystemet vil være selvjusterende, hvorfor en central fastsættelse af regler fra ministerens side er unødvendig.

Til nr. 4

Ændringsforslaget er en følge af, at forslagsstillerne ikke kan støtte oprettelsen af en Lokalradiofond.

Ole Bernt Henriksen (KF)   Connie Hedegaard (KF)   Eva Møller (KF)
Povl Brøndsted (V)   Helge Sander (V) nfm.   Behnke (FP)
Marianne Jelved (RV)   Duetoft (CD)   Kofod-Svendsen (KRF)
Hanne Andersen (S)   Søren Hansen (S)   Qvist Jørgensen (S)
Lissa Mathiasen (S)   Jimmy Stahr (S)   Birthe Hansen (SF)
Ingerlise Koefoed (SF) fmd.   Stillingen (SF)

Underbilag

Nogle af udvalgets spørgsmål til trafik- og kommunikationsministeren og dennes besvarelse heraf*Spørgsmål 12:*

Kan nærradioer forblive momsfrtaget?

Spørgsmål 13:

Kan nye stationer blive momsfrtaget ved køb af udstyr, sender m.v.?

Svar:

Disse spørgsmål hører under skatteministerens område. Skatteministeren har oplyst, at lokal radiovirksomhed hidtil ikke er blevet anset

for erhvervsmæssig, fordi reklamer og anden kommerciel sponsorvirksomhed ikke har været tilladt. Lokal radiovirksomhed har således ikke hidtil været omfattet af momsloven.

Så snart der åbnes adgang til reklamefinansiering, skal lokalradioer – såvel nye som allerede etablerede – momsregistreres for radiovirksomhed, såfremt denne er kommerciel. Radiostationer vil herefter have fradragsret for moms på indkøb (herunder udstyr) på linje med andre momsregistrerede virksomheder.